

El pantà de Flix, després del final de l'extracció de fangs, al novembre.

La descontaminació química del pantà de Flix es queda a mitges

Acabada l'extracció de llots, l'embassament encara conté 2.000 milions de litres d'aigua tòxica || L'ajuntament tem que l'empresa Acuamed, investigada per corrupció, dilati els treballs

SÍLVIA BERBÍS
FLIX

El malson de Flix encara no té final. La culminació de la descontaminació del pantà per esborrar el llegat químic de l'activitat centenària de l'empresa Ercros està en l'aire. La neteja s'ha quedat a mitges. La Conselleria de Territori i Sostenibilitat, que ha de tramitar l'autorització ambiental de la fase restant, ha confirmat a aquest diari que Acuamed no els ha remès cap projecte, cosa que confirma la sospita de l'ajuntament d'aquesta localitat de Ribera d'Ebre que no existeix projecte per als treballs pendents.

Una vegada executada la fase central de la neteja química, amb l'extracció i tractament d'un milió de tones de fang impregnat d'una amalgama de tòxics del curs del riu,

claus

1 Abocaments de DDT mercuri i urani

Fa uns tres anys, Acuamed va començar l'extracció dels llots contaminats pels abocaments acumulats durant dècades d'activitat industrial, sobretot entre el 1949, quan va entrar el servei de la presa, i el 1988. El focus primari de contaminació es va anar acumulant sobre una àrea de nou hectàrees al marge dret de l'embassament. Entre els principals contaminants hi havia DDT, hexaclorobenzè, PBCs, també metalls pesants, entre els quals destacava una alta concentració de mercuri, i radionúclids, com l'urani.

2 Primeres alertes de risc per a la salut

L'amalgama tòxica s'havia comportat de forma silenciosa durant dècades, però algun episodi puntual havia aixecat sospites. Les altes concentracions de mercuri detectades a l'aigua el desembre del 2001 i el febrer del 2003 van fer prendre consciència de la necessitat de netejar l'embassament en aquest punt. Aigües avall, existeixen captacions de l'Ebre per proveir una població que pot arribar al milió de persones. El risc per a la salut i el medi ambient va accelerar un projecte de descontaminació que encara no s'ha culminat.

3 Una despesa de 190 milions en neteja

El mes de novembre passat, Acuamed va anunciar el final de l'extracció dels llots. En total, un milió de tones de residus tòxics. Gairebé el 6% de tot aquest fang —les concentracions amb densitats més altes de compostos organoclorats i metalls pesants— van necessitar tractaments específics de descontaminació. El ministeri va assegurar que, amb la neteja, el riu havia quedat millor que aigües amunt. Fins a aquella fase, el cost del projecte va rondar els 190 milions d'euros. Ercros pagarà, per sentència judicial, un 5% del cost.

L'etapa final és una incògnita. N'poc el que queda per fer. Resten extreure de l'embassament dos tòniques cúbics (2.000 milions de litres) d'aigua contaminada, i finalment en un recinte al lateral del pantà on es va procedir a la col·lecció.

INVESTIGADA // A més a més, l'empresa pública responsable del projecte Acuamed, investigada per presunta frau milionari en l'adjudicació d'obres públiques, entre elles Flix, ha de procedir al desmantellament de les plantes de tractament d'aigües també contaminades a l'interior del complex químic Ercros. Flix calcula que els tràmits administratius i l'execució podrien trigar dos anys i exigeix Acuamed, del Ministeri de Medi Ambient, que acceleri l'eliminació.